

Συγκριτική Ανάλυση Ευρωπαϊκών πολιτικών συστημάτων/ Συγκριτική Ανάλυση Διοικητικών Συστημάτων

Χ. Κουταλάκης

kdp.pspa.uoa.gr/koutalakis

Στόχοι του μαθήματος

- Η εξοικείωση με τα βασικά χαρακτηριστικά των πολιτικών και διοικητικών συστημάτων των κρατών μελών της ΕΕ
- Η εξοικείωση με τη μέθοδο σύγκρισης συστημάτων
- Η εξοικείωση με βασικές έννοιες που χρησιμοποιούμε στη σύγκριση (πχ συστήματα διακυβέρνησης, πολιτική, κυβερνητικά συστήματα, συστήματα διαμεσολάβησης συμφερόντων, ομοσπονδισμός κλπ)

Η Ύλη του Μαθήματος

- Rod Hague, Martin Harrop,
Συγκριτική Πολιτική και
Διακυβέρνηση, 2005, εκδ. Κριτική
Σελ.135-164, Μέρος III και IV

J.A Chandler, Δημόσια Διοίκηση –
Συγκριτική Ανάλυση
Κεφ. 2, 3,4,6,9

Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση

α) Η συγκριτική προσέγγιση

- Γιατί συγκρίνουμε
- Πως συγκρίνουμε (Η σύγκριση ως μέθοδος και τεχνική)
- Τι συγκρίνουμε (θεσμούς, κοινωνίες, κράτη)

Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση

β) Εκλογικά συστήματα (εύρος και δικαίωμα ψήφου)

- Ανάδειξη νομοθετικών σωμάτων
- Προέδρων και αρχηγών κρατών
- δημοψηφίσματα

Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση

γ) Ομάδες συμφερόντων

- Κατηγοριοποιήσεις
- Πρόσβαση στις διαδικασίες διαμόρφωσης και υλοποίησης πολιτικών και επιρροή
- Πλουραλισμός και κορπορατισμός

Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση

δ) Πολιτικά κόμματα

- Οργάνωση
- Επιλογή ηγετών
- Χρηματοδότηση
- Κομματικά συστήματα

Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση

- ε) Συντάγματα και νομικό πλαίσιο**
 - Δικαστικός έλεγχος και συνταγματικά δικαστήρια
 - Διοικητικό δίκαιο

Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση

στ) Ομοσπονδιακά και ενιαία συστήματα διακυβέρνησης

- Φεντεραλισμός
- Σχέσεις ομοσπονδιακών κυβερνήσεων με κρατίδια
- Ενιαία Κυβέρνηση
- Τοπική Αυτοδιοίκηση

Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση

ζ) Νομοθετικά σώματα

Δομή, λειτουργίες, στελέχωση

η) Εκτελεστική εξουσία

Προεδρικά, ημιπροεδρικά και
κοινοβουλευτικά συστήματα

Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση

θ) Η γραφειοκρατία

Εξέλιξη, Στελέχωση, Οργάνωση και
Λογοδοσία

Νέες τάσεις ΝΔΔ

Δημόσια Διοίκηση – Συγκριτική Ανάλυση

Έμφαση στις εξής χώρες:

Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία,
ΗΠΑ

Πρόσβαση στο υλικό

kdp.pspa.uoa.gr/koutalakis

Διδασκαλία

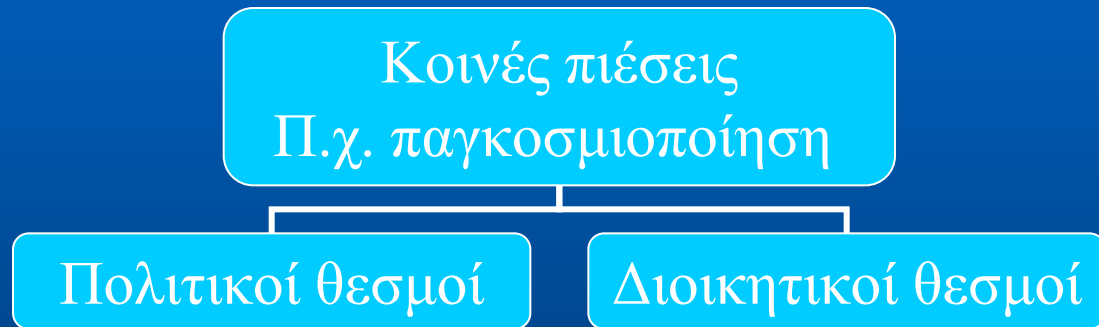
Η συγκριτική προσέγγιση

- Σύγκλιση, απόκλιση πολιτικών και διοικητικών συστημάτων

Ποια είναι ποιο αποτελεσματικά ως προς την επίλυση των δημόσιων προβλημάτων?

Ποια εγγυώνται μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμοποίηση των αποφάσεων?

Η συγκριτική προσέγγιση

Η συγκριτική προσέγγιση

- **Αποκαλύψεις σχέσεων αιτίας και αποτελέσματος**
 - Διαδικασία θεσμοποίησης
 - Περιγραφή, ερμηνεία, προβλέψεις, υποθέσεις (π.χ. ποιο εκλογικό σύστημα παράγει κυβερνητική σταθερότητα?) – δυνατότητα γενίκευσης
 - Κατανόηση διεθνών εξελίξεων, γνώση εταίρων
 - Αναζήτηση βέλτιστων λύσεων σε κοινά προβλήματα

Η συγκριτική προσέγγιση

- Πως επιλέγουμε ανεξάρτητες μεταβλητές
 - Μέγιστη ομοιότητα – μέγιστη διαφορά (Most similar – most different systems design)
 - Η εξαρτημένη μεταβλητή είναι το φαινόμενο που θέλουμε να ερμηνεύσουμε

Η συγκριτική προσέγγιση

- Θεσμοί, κοινωνίες, κράτη
 - A) Θεσμούς: κυβέρνηση, σχέσεις μεταξύ τριών εξουσιών
 - B) Κοινωνικούς θεσμούς: πως επηρεάζουν την πολιτική συμπεριφορά? (επίδραση οικονομικής θέσης στην εκλογική συμπεριφορά)
 - Γ) Κράτη: πως επιδρούν οι προτεραιότητες του κράτους στην κοινωνία? (π.χ. το ρυθμιστικό πλαίσιο ως μέσο προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης)

Πως συγκρίνω (τεχνικές)

A) μελέτες περίπτωσης

- Πχ διαρθρωτικά ταμεία

B) Εστιασμένες συγκρίσεις

- ποιοτική σύγκριση λίγων περιπτώσεων

Γ) Στατιστική ανάλυση

Πολλές περιπτώσεις

Πως συγκρίνω (τεχνικές)

A) Αντιπροσωπευτική περίπτωση

Πολύ λεπτομερής μελέτη μια περίπτωσης

B) Υποδειγματική περίπτωση

π.χ. Γερμανία για ΕΕ – εκτίμηση ότι θα γίνει αντιπροσωπευτική στο μέλλον

Γ) Αποκλίνουσα περίπτωση

Πχ. Κοινοβουλευτισμός χωρίς καπιταλιστική οικονομία

Δ) Αρχέτυπη περίπτωση (πρότυπο)

Πχ ΕΕ και μελλοντικές μορφές περιφερειακής συνεργασίας

Μέθοδοι

- Ποιοτικές
- Ποσοτικές